SMERNICA O PREPRAVNOM PORIADKU
PRÍMESTSKEJ PRAVIDELNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVY (PAD)

1. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

1.1. Účel

SAD Prešov, a. s. (ďalej len „dopravca“) vydáva podľa § 5 zákona NR SR č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a podľa § 1, 2 a 5 vyhlášky Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácii SR č. 363/1996 Z. z o vzore na vyhotovenie prepravného poriadku tento prepravný poriadok prímestskej autobusovej dopravy.

1. Dopravca vykonáva autobusovú dopravu v rozsahu: pravidelná a nepravidelná autobusová doprava, mestská, prímestská, diaľková, vnútroštátna a medzinárodná. Podmienky prepravy upravujú osobitné prepravné poriadky pre jednotlivé druhy dopráv.
2. Tento prepravný poriadok platí pre spoje prímestských autobusových liniek, ktoré vykonáva dopravca.
3. Tento prepravný poriadok podrobne upravuje práva, povinnosti a zodpovednosť pri preprave osôb medzi dopravcom a osobami zúčastnenými na preprave.

1.2. Termíny a definície

Prímestská linka **-** je autobusová linka, na ktorej má preprava charakter prímestskej dopravy a jej dĺžka od východiskovej zastávky po cieľovú zastávku nepresahuje 100 km. Prímestská linka má vo svojom čísle v cestovnom poriadku na štvrtom mieste zľava číslicu 4.

Preprava **-** je premiestňovanie osôb, ich batožiny a autobusových zásielok.

Prevádzková povinnosť - je povinnosť dopravcu vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou.

Prepravná povinnosť **-** je povinnosť dopravcu vykonávať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla, spôsobilosť vodiča a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.

Cestovný poriadok - obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach prepravy cestujúcich, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.

Tarifa PAD - upravuje sadzby obyčajného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalšie úhrady spojené s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat a s prepravou autobusových zásielok, ako aj podmienky pri ktorých sa sadzby uplatňujú.

1.3. Skratky

OpS - odbor pre stratégiu
OpT - odbor pre techniku
MK - manažér kvality
Odd. ISaT - oddelenie pre informačné systémy a technológie
OpEaP - odbor pre ekonomiku a personalistiku
OpHS - odbor pre hospodársku správu
PAL - prímestská autobusová linka
PAD - prímestská autobusová doprava
CL - cestovný lístok
OKR - oddelenie krízového riadenia

2. PREPRAVA OSÔB

Čl. 1

Rozsah autobusovej dopravy

1. Dopravca vykonáva pravidelnú autobusovú dopravu podľa platného cestovného poriadku v zmysle § 13 Zákona NR SR č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.
2. Prímestská pravidelná autobusová doprava je preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami Slovenskej republiky. Vzdialenosť autobusovej linky od východiskovej zastávky po cieľovú zastávku nepresahuje 100 km.

Čl. 2

Podmienky potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy medzi dopravcom a cestujúcim

1. Prepravná zmluva medzi dopravcom a cestujúcim vzniká:

a) zakúpením cestovného lístka v predpredaji,
b) okamihom nastúpenia do autobusu, ak si cestovný lístok zakupuje buď v hotovosti, alebo formou čipovej karty pri nastúpení, alebo ak má predplatný časový cestovný lístok,
c) zaplatením dovozného za batožinu, resp. autobusovú zásielku.

2. Uzavretím prepravnej zmluvy má cestujúci právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas. To isté platí aj v prípade batožiny a autobusových zásielok.

Čl. 3

Vykonávanie pravidelnej dopravy

1. Pravidelná preprava osôb sa vykonáva na autobusových linkách na základe dopravnej licencie, ktorú udeľuje a odníma správny orgán. Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia.
2. Dopravca je oprávnený zaviesť na autobusových linkách prevádzku, kde cestujúci je povinný niektoré úkony spojené s platením cestovného, prípadne so zaobstarávaním cestovného lístka urobiť sám.

Čl. 4

Povinnosti dopravcu

1. Dopravca, ktorý má dopravnú licenciu pre pravidelnú cestnú dopravu, je povinný:
   a) vykonávať cestnú dopravu podľa vlastného prepravného poriadku,
   b) vykonávať prepravu ak sú splnené podmienky prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky najmä technický stav, obsaditeľnosť, alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
   c) vykonávať pravidelnú prímestskú prepravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o verejnom záujme po celý čas ich platnosti,
   d) zaevidovať cestujúceho, ak ide o použitie elektronického média,
   e) prepravovať cestujúcich podľa tarify a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok,
   f) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim,
   g) starať sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny,
   h) postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody,
   i) utvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne a zrakovo postihnutých osôb,
   j) označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi (ďalej len "nácestná zastávka") u autobusov vybavených elektronickým zariadením na označenie smeru jazdy vozidla údajmi o cieľovej zastávke a nasledujúcej nácestnej zastávke,
   k) zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch,
   l) zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchode a trvale ich udržiavať,
   m) udržiavať zastávku, čakáreň a prístrešok pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich ktoré zriadil v prevádzkyschopnom stave a čistote,
   n) informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme a to najmenej 15 dní vopred, ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny, inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie,
   o) zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebeh prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku, alebo na iný druh dopravy,
   p) potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja ak spoj meškal viac ako 20 minút, ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie na východiskovej zastávke, nácestnej zastávke, a ak to nie je možné v sídle dopravcu.
2. Dopravca má prepravnú povinnosť voči každému cestujúcemu, s výnimkou čl. 8 tohto poriadku, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke, a ktorý je v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu. Za predpokladu, že autobusový spoj bude preplnený, dopravca je oprávnený prednostne prijať na prepravu cestujúcich do vzdialenejších zastávok a cestujúcich, ktorým cestovný poriadok zabezpečuje prednostnú prepravu (napr. prepravu žiakov do školy a späť).

3. Dopravca je povinný prednostne prijať na prepravu cestujúceho s miestenkou a cestujúceho, pre ktorého je vyhradené miesto v autobuse, napr. telesne postihnutú osobu alebo zrakovo postihnutú osobu. V každom autobuse musia byť pre osoby telesne a zrakovo postihnuté vyhradené dve miesta na sedenie, ktoré musia byť zreteľne označené. Miestenky na tieto miesta pri spojoch, kde je možnosť zabezpečiť si miesto na sedenie, sa predávajú len osobám, pre ktoré sú vyhradené, a ktoré svoj nárok preukážu.

Čl. 5

Práva cestujúcich

1. Cestujúci má právo na pokojnú, bezpečnú a pohodlnú prepravu určitým spojom autobusovej linky len vtedy, ak má platnú miestenku, alebo ak vozidlo nie je plne obsadené a má naň cestovný lístok do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.
2. Deti do dovŕšenia šiestich rokov môžu byť prepravované len ak sú sprevádzané osobou staršou ako 6 rokov na prímestských linkách a 10 rokov na diaľkových linkách. Osobou sprevádzajúcou dieťa do 6 rokov nesmie byť službukonajúci vodič. Cestujúci po nastúpení do vozidla má právo obložiť po jednom mieste pre seba a ďalšieho cestujúceho, ktorý ide s ním z tej istej zastávky. Za obložené sa považuje miesto, na ktoré položí časť odevu, alebo iný vhodný predmet. Kto obloží miesto neoprávnene, musí ho ihneď uvoľniť. Cestujúci, ktorý opustí svoje miesto bez toho aby ho obložil, stráca naň právo. Toto ustanovenie sa netýka miesta na ktoré bola vydaná miestenka.
3. Cestujúci môže zaujať miesto na sedenie, na ktoré bola vydaná inému cestujúcemu miestenka z nácestnej zastávky a ktoré je patrične označené. Pri príchode do tejto nácestnej zastávky je však povinný uvoľniť miesto cestujúcemu, ktorý sa preukáže platnou miestenkou na toto miesto.
4. Cestujúci má právo na prepravu príručnej batožiny a ak to umožňujú prepravné podmienky aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom, ak cestovným poriadkom nie je určené inak.
5. Cestujúci má právo požadovať od osádky autobusu, alebo od dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok prepravy. Ak sa preprava na spoji preruší a cestujúci pokračuje v ceste spojom iného dopravcu, môže si uplatniť nárok na vrátenie cestovného z miesta prerušenia cesty do cieľa cesty, od pôvodného dopravcu.
6. Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku, alebo ak sa preprava na ňom preruší, alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné iným spojom autobusovej linky, ktoré prevádzkuje dopravca. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky a na vrátenie cestovného.
7. Oprávnenie podľa odseku 6 môže cestujúci využiť len v deň, na ktorý bol cestovný lístok vydaný. Ak sa cestujúci nemôže do cieľovej prípadne späť do východiskovej zastávky prepraviť v tento deň, je povinný si vyžiadať o tom písomné potvrdenie dopravcu, ktoré ho oprávňuje ne bezplatnú prepravu ešte nasledujúci deň.
8. Cestujúci, ktorý sa pri znemožnení dokončenia začatej cesty prepravil späť do východiskovej zastávky podľa odseku 6 a 7 má právo len na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa cestujúci v takom prípade neprepraví do východiskovej zastávky, má právo na vrátenie rozdielu medzi zaplateným cestovným a cestovným za prejdený úsek medzi východiskovou zastávkou a zastávkou, kde sa cesta znemožnila, prípadne poslednou prejdenou zastávkou.
9. Ak sa preprava cestujúceho z viny dopravcu vôbec neuskutočnila má právo na vrátenie cestovného, resp. dovozného za batožinu.
10. Oneskorená doprava, strata prípoja, vynechanie niektorých dopravných spojov nie je dôvodom pre nárok na náhradu škody.

Čl. 6

Povinnosti cestujúcich

1. Cestujúci je povinný:
   a) správať sa tak, aby nenarušal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,
   b) poslúchnuť pokyny a príkazy člena osádky autobusu, revízora alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
   c) nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
   d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom. Zaplatiť úhradu podľa § 14 ods. 3 zákona NR SR č. 168/96 Z. z. v znení neskorších

predpisov, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie a znečistenie autobusu,

e) zaplatiť dovozné pri preprave batožiny, ktorá podlieha poplatku a na výzvu vodiča, alebo revízora sa preukázať platným batožinovým lístkom a zaplatiť úhradu, ak pri kontrole nemôže predložiť platný batožinový lístok,

f) v prípade nepredloženia platného CL je cestujúci povinný strpieť zistenie totožnosti privolaným príslušníkom Policajného zboru za účelom vymáhania cestovného a úhrady, ak sa pri kontrole odmietne preukázať osobnými údajmi revízorovi.

2. Cestujúci, ktorý z hrubej nedbanlivosti, alebo v opitosti alebo po užití omamných a psychotropných látok znečistil alebo inak poškodil autobus a iné zariadenie dopravcu, a ktorý aj napriek upozorneniu člena osádky autobusu, revízora, dispečera alebo iného oprávneného pracovníka pokračuje v uvedenom konaní, alebo v inom konaní, ktorým ohrozuje bezpečnosť alebo narušuje plynulosť prepravy, čím sa dopúšťa priestupku, je povinný zaplatiť pokutu 6,64 EUR (200,- Sk) a uhradiť spôsobenú škodu.

3. Cestujúci sa musí zdržať všetkého, čo by mohlo ohrozovať bezpečnosť a plynulosť dopravy, poriadok v autobuse, alebo pôsobiť rušivo na osádku vozidla pri výkone služby alebo spôsobiť škodu cestujúcim.

   Cestujúcim nie je dovolené najmä:

   a) prihovárať sa vodičovi počas jazdy,
   b) spievať, pískať, hlučne sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji v autobuse, púšťať reprodukovanú hudbu a reč,
   c) otvárať dvere, vykláňať sa z vozidla, vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety,
   d) bezdôvodne uvádzať do činnosti záchranné zariadenie v autobuse,
   e) fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich,
   f) nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené, alebo ktoré vodič alebo iný zodpovedný pracovník vyhlásil za plne obsadené,
   g) zdržiavať sa v priestore vyhradenom pre vodiča a obsadzovať miesto na sedenie, ktoré je určené pre ďalšieho člena osádky,
   h) odkladať batožinu na sedadlá.

Čl. 7
Prednostné práva cestujúcich

1. Prednostné právo nástupu do autobusu majú cestujúci:

   a) so zakúpenou platnou miestenkou pre príslušný spoj,
   b) osoby telesne alebo zrakovo postihnuté,
   c) sprievodcovia postihnutých osôb, sprievodcom zrakovo postihnutej osoby môže byť aj cvičený pes,
   d) osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu aj s invalidným vozíkom.

2. Dopravca je oprávnený umožniť prednostný nástup do autobusu cestujúcim do vzdialenejších zastávok za predpokladu, že autobus bude preplnený.
3. Na vyhradené miesto na sedenie majú nárok telesne alebo zrakovo postihnuté osoby, nie však sprievodcovia týchto osôb.
4. Cestujúci svoje prednostné práva uplatňujú bez vyzvania preukázaním sa príslušným preukazom. Cestujúci sú povinní na vyzvanie vodiča, alebo osoby uplatňujúcej nárok na vyhradené miesto, toto miesto uvoľniť.
5. Osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu musia byť sprevádzané inou osobou. Dopravca nepreberá zodpovednosť za tieto osoby.
6. V prímestskej autobusovej doprave je vyhradené:

   - pre osoby zrakovo postihnuté, doprevádzané vodiacim psom, sedadlo č. 1 a 2,
   - pre osoby čiastočne pohybovo imobilné sedadlo č.4,
   - pre osoby zdravotne ťažko postihnuté (držiteľov preukazu ZŤP a ZŤP-S) sedadlo č.11 a 12.

   Pri preprave viacerých osôb spĺňajúcich kritéria tohto odstavca je vodič oprávnený požiadať cestujúceho, ktorému osobitné práva neprislúchajú, aby uvoľnil aj iné miesto na sedenie.
7. Cestujúcemu, ktorý pred nastúpením do autobusu oznámi vodičovi, že má obmedzenú pohybovú schopnosť, umožní vodič prednostné, bezpečné nastúpenie a vystúpenie.

Čl. 8
Vylúčenie osôb z prepravy

1. Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora, dispečera dávať cestujúcemu pokyny a príkazy na zaistenie ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.
2. Do vozidla nemajú prístup alebo z prepravy sa môžu vylúčiť osoby pod vplyvom alkoholu, osoby pod vplyvom omamných látok a osoby, ktoré pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevu, zápach

alebo z iných dôvodov môžu byť cestujúcim na ťarchu.

3. Dopravca je oprávnený z dopravy vylúčiť:
   a) osoby bez platného cestovného lístka, ktoré nesplnia povinnosť zaplatiť cestovné, dovozné, ako aj tarifné úhrady, resp. pokuty a osoby, ktoré pri kontrole odmietnu preukázať svoju totožnosť,
   b) osoby, ktoré ohrozujú bezpečnosť premávky, vlastnú alebo ostatných cestujúcich a osoby, ktoré po upozornení oprávneného pracovníka nezachovávajú ustanovenia prepravného poriadku.
4. Vylúčenie z prepravy po začatí cesty môže byť spravidla uskutočnené na autobusovej zastávke, vo výnimočných prípadoch, keď je ohrozená bezpečnosť osádky vozidla a bezpečnosť cestujúcich aj mimo autobusovej zastávky. Pri vylúčení treba mať na zreteli ohrozenie zdravia alebo bezpečnosti osoby vylučovanej z prepravy.

Čl. 9

Podmienky zachovania plynulosti a bezpečnosti prepravy zo strany osádky vozidla a cestujúcich

Dopravca v záujme bezpečnosti a plynulosti uskutočňovanej prepravy musí zachovať nasledovné:
   a) vodič je povinný pristaviť vozidlo na stanovište v čase určenom dopravcom tak, aby vybavovaním cestujúcich cestovnými lístkami nedochádzalo k meškaniu spoja z východiskovej zastávky,
   b) vodič je povinný dodržiavať bezpečnostné prestávky v čase vymedzenom cestovným poriadkom. Pri zmeškaní spoja nie je dovolené skracovať meškanie na úkor bezpečnostnej prestávky,
   c) vodič počas prepravy sa musí správať tak, aby neohrozoval bezpečnosť premávky, a preto vodičovi je zakázané najmä fajčiť počas jazdy a prihovárať sa cestujúcim,
   d) pokiaľ je vozidlo vybavené rozhlasovým a televíznym zariadením, vodič musí dbať, aby jeho uvedenie do činnosti nebolo na ťarchu cestujúcim.

3. PREPRAVA BATOŽÍN A AUTOBUSOVÝCH ZÁSIELOK

Čl. 10

Preprava batožín

1. Cestujúci má právo vziať so sebou ako príručnú batožinu veci alebo predmety, ktoré môže podľa potreby držať v ruke alebo na lone. Jeden cestujúci môže prepravovať najviac dve príručné batožiny. Príručné batožiny, ktoré presahujú rozmery 30x40x60 cm (aspoň v jednom rozmere o viac ako 10 cm), alebo tvaru valca 150 cm dĺžky a priemeru 20 cm, tvaru dosky 10 x 80 x100 cm sa považujú za cestovnú batožinu a podliehajú tarifnému poplatku.
2. Cestujúci má právo vziať so sebou ako cestovnú batožinu:
   a) veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku alebo váhu možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť do batožinového priestoru alebo na poličky pre batožiny vo vozidle,
   b) živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené v čl. 12.
3. Cestujúcim sa nedovoľuje brať so sebou:
   a) veci, ktorých preprava je zakázaná všeobecnými právnymi predpismi alebo opatreniami orgánov štátnej správy a taktiež tarifou dopravcu,
   b) veci ľahko zápalné a výbuchom nebezpečné (napr. benzín, kyslíkové bomby),
   c) nabité strelné zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, na prepravu ktorých platia osobitné predpisy,
   d) veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť prevádzky, alebo poškodiť prípadne znečistiť cestujúcich alebo vozidlo najmä pre nevhodný spôsob balenia,
   e) veci, ktoré svojim zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu,
   f) batožiny, ktorých celková váha presahuje 50 kg a batožina, ktorej hodnota presahuje 331,94 EUR (10.000,– Sk),
   g) cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceniny, peniaze a osobné doklady.
4. Cestujúci môže pri jednom spoji prepraviť najviac štyri cestovné batožiny, mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže cestujúci so súhlasom vodiča vziať so sebou ešte ďalšie batožiny.
5. Cestujúci je povinný upozorniť vodiča (osádku vozidla) na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu a ak vyžaduje, aby sa s ňou určitým spôsobom zaobchádzalo, alebo aby sa ukladala v určitej polohe.
6. Zodpovednosť za batožinu umiestnenú v batožinovom priestore nesie v plnej miere dopravca, preto má aj právo rozhodovať o umiestnení alebo neumiestnení batožiny v batožinovom priestore.
7. Dopravca zodpovedá za batožinu umiestnenú v batožinovom priestore a za jej obsah do hodnoty 331,94 EUR (10.000,– Sk).

8. Príručnú prípadne aj cestovnú batožinu umiestnenú vo vozidle musí cestujúci uložiť tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nesťažovala výkon služby osádke vozidla, neobmedzovala nástup a výstup cestujúcich, prípadne priestor pre stojacich cestujúcich.
9. Dohľad nad príručnou a cestovnou batožinou umiestnenou vo vozidle a tým zodpovednosť v prípade jej odcudzenia prislúcha v plnej miere cestujúcemu.
10. Váha a miera batožín je dopravcom zisťovaná podľa prevádzkových možností dopravcu odhadom, meraním a vážením. Ak nie je k dispozícii meradlo, rozhodujúci je odhad vodiča.
11. Pri kontrole cestovných lístkov cestujúci, ktorý prepravuje cestovnú batožinu je povinný predložiť vodičovi alebo revízorovi doklad o zaplatení dovozného. Ak sa týmto dokladom cestujúci nevie preukázať, je povinný zaplatiť úhradu vo výške 10-násobku základného dovozného.

Čl. 11

Vylúčenie batožiny z prepravy

1. Dopravca je oprávnený vylúčiť z prepravy batožinu cestujúceho alebo jeho domáce zviera, ak sú prekážkou bezpečnej, pokojnej a pohodlnej prepravy cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä preplnenosť batožinového priestoru a obsaditeľnosť autobusu.

Čl. 12

Veci a živé zvieratá, ktorých preprava je dovolená za osobitných podmienok

1. Elektrické akumulátory možno brať so sebou ako batožinu len vtedy, ak sú odlpynovacie otvory zabezpečené zakrútenou zátkou tak, aby z nich kvapalina nemohla vystreknúť. Ak sú nabité, kontakty musia byť zabezpečené tak, aby nenastal skrat. Elektrické akumulátory nesmú byť zvonku znečistené alebo postriekané kyselinou a musia byť prepravované buď v batožinovom priestore alebo na podlahe vozidla. Ako cestovnú batožinu môže cestujúci vziať so sebou do vozidla štvorkolieskový detský kočík, pokiaľ to ale dovoľuje obsadenie vozidla na linke. Do batožinového priestoru možno uložiť detský kočík len vtedy, pokiaľ sa dá sklopiť. Vo vozidle sa smie prepravovať iba jeden detský kočík. Pokiaľ autobusový spoj nie je obsadený a ani nie je predpoklad jeho obsadenia, vodič môže povoliť prepravu dvoch kočíkov. Dopravca môže odmietnuť prepravu štvorkolieskových detských kočíkov na prímestských linkách počas nasadenia autobusu turistického alebo luxusného prevedenia na prepravu.
   Pripúšťajú sa iba kočíky s dieťaťom. Pokiaľ to prevádzkové pomery na autobusovej linke dovoľujú, tak aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do autobusu len s vedomím vodiča.
2. Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane sú povinné vodičovi alebo revízorovi na ich požiadanie preukázať sa písomným oprávnením, alebo zbrojným pasom a môžu vziať so sebou zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách a v podobných obaloch.
3. Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu a ak sú uzavreté v klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach. Pre prepravu schránky so zvieraťom platia ustanovenia o preprave batožín.
4. Bez schránky možno vziať do vozidla psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkej šnúrke. V jednom vozidle sa smie prepravovať iba jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenia tohto odseku sa nevzťahujú na psov sprevádzajúcich slepcov.
5. V prímestskej doprave je preprava plynových fliaš a vykurovacej nafty zakázaná.

Čl.13

Preskúmanie batožín

1. Ak vodič alebo revízor má pochybnosti o tom či veci, ktoré cestujúci vzal so sebou ako batožinu vyhovujú predchádzajúcim ustanovenia, je oprávnený sa presvedčiť v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
2. Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny, alebo ak sa pri preskúmaní zistí že obsah batožiny je z prepravy vylúčený, je povinný tieto batožiny odstrániť. Ak cestujúci neuposlúchne pokyn vodiča alebo revízora, odstránenie batožiny zabezpečia oni. V takom prípade môže vodič alebo revízor cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty bez nároku na vrátenie zaplateného cestovného a dovozného.
3. Cestujúci, ktorý vzal so sebou do vozidla nebezpečné veci z prepravy vylúčené, alebo nabitú strelnú zbraň, čím sa dopustil priestupku, je povinný zaplatiť za každú takúto batožinu pokutu 6,64 EUR (200,– Sk).
4. Pokiaľ sa k podozrivej batožine nehlási žiaden cestujúci vodič alebo revízor preskúma batožinu za prítomnosti nestranného svedka, ktorý nesmie byť zamestnancom dopravcu.

Čl. 14

Preprava autobusových zásielok

1. Dopravca vykonáva v prímestskej doprave prepravu autobusových zásielok na základe uzavretej písomnej dohody medzi dopravcom a právnickou osobou, v ktorej sú dohodnuté prepravné a tarifné podmienky. Úhradu za prepravu autobusových zásielok určí dopravca.
2. Pri pravidelnej vnútroštátnej verejnej preprave fyzických osôb sa môžu prijať na prepravu zásielky, s ktorými sa osoby podávajúce ich na prepravu neprepravujú (autobusové zásielky).
3. Autobusové zásielky musia vyhovovať podmienkam ustanoveným v Čl.11 pre prijatie vecí ako batožiny s odchýlkou, že celková váha súčasne podávaných zásielok nie je obmedzená. Na prepravu sa prijímajú len ak je miesto vo vozidle a ak ich preprava neohrozuje bezpečnosť prevádzky. Každý kus autobusovej zásielky musí byť riadne označený adresou prijímateľa i odosielateľa a zastávkou určenia podľa cestovného poriadku.
4. Autobusové zásielky sa prepravujú len zo zastávok a len do zastávok autobusovej linky podľa platného cestovného poriadku. Dopravca môže vylúčiť prepravu na niektorých tratiach, alebo spojoch, alebo ju obmedziť najmä čo do váhy a rozmerov zásielok.
5. Preprava autobusových zásielok sa neobjednáva. Prepravná zmluva vzniká prevzatím autobusovej zásielky na prepravu a zaplatením úhrady.
6. Dokladom o prevzatí autobusovej zásielky na prepravu a o splnení prepravnej zmluvy je prepravný doklad z el. pokladne, na ktorom je uvedená nástupná a výstupná zastávka, druh zásielky podľa tarify, cena za prepravu zásielky, dátum, čas, DPH.

Čl. 15

Postup pri nájdení zabudnutej príručnej batožiny a iných vecí

1. Za zabudnuté veci počas prepravy určitým spojom dopravca nenesie zodpovednosť.
2. Pokiaľ osádka vozidla po ukončení spoja v cieľovej zastávke nájde v autobuse zabudnutú vec, je povinná túto odovzdať zodpovednému pracovníkovi dopravcu, ktorý ju zaeviduje a uskladní. Za obsah nájdenej batožiny dopravca nezodpovedá.
3. V prípade, že sa majiteľ k zabudnutej veci prihlási o jej vydanie do troch dní, táto sa mu vydá bez poplatku za skladovanie. Po lehote troch dní má dopravca právo účtovať poplatok za skladovanie a to 1,- EUR za každý začatý deň.
4. Dopravca má právo žiadať od majiteľa zabudnutej veci, ktorý si ju žiada, alebo osoby splnomocnenej k tomu jej majiteľom popis veci, prípadne jej obsahu a až po spoločnom preskúmaní veci alebo jej obsahu sa táto vydá majiteľovi. Pri odovzdávaní nájdenej veci je majiteľ povinný preukázať sa preukazom totožnosti, ktorého číslo dopravca spolu s adresou poznamená v príslušnej evidencii.
5. Pokiaľ dopravcovi je známa adresa majiteľa zabudnutej veci, upovedomí ho o nájdení zabudnutej veci v autobuse, alebo inom zariadení dopravcu na jeho náklady, ktoré majiteľ veci je povinný uhradiť pri jej prevzatí.
6. Ak si vlastník veci nevyzdvihne, odovzdá ich dopravca podľa ustanovenia §135 odst. 1 Občianskeho zákonníka príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy.

4. CESTOVNÉ A PREPRAVNÁ KONTROLA

Čl. 16

Cestovné

1. Cestujúci, ktorý nemá podľa tarify alebo osobitných predpisov právo na bezplatnú alebo zľavnenú prepravu, je povinný zaplatiť cestovné za jednotlivú cestu do cieľovej zastávky. Doklad na bezplatnú alebo zľavnenú prepravu v určitom časovom období je povinný predložiť bez vyzvania najneskoršie pri vstupe do autobusu.
2. Výšku cestovného, rozsah a podrobné podmienky na priznanie nároku na zľavu cestovného určuje tarifa, ktorú navrhuje a zverejňuje dopravca.

Čl. 17

Preukazy na zľavu cestovného

1. Právo na zľavu cestovného preukazuje cestujúci osobitným preukazom, alebo čipovou kartou, ktorá oprávňuje cestujúceho využívať príslušnú zľavu.
2. Ak má dopravca pochybnosti o splnení podmienok na poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať od žiadateľa ďalšie doklady. Pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť. Ak cestujúci hrubo a opätovne porušil ustanovenia prepravného poriadku alebo tarify na získaní zľavy cestovného a ustanovenie o používaní preukazu na zľavu cestovného, dopravca môže odmietnuť potvrdenie preukazu až na obdobie jedného roka.

3. Žiadateľ o preukaz na zľavu, alebo čipovú kartu, ktorá oprávňuje cestujúceho využívať príslušnú zľavu z cestovného, je povinný predložiť dopravcovi žiadosť vyplnenú podľa predtlače a potvrdenú príslušnou organizáciou (napr. školou).
4. Dobu platnosti preukazu na zľavu alebo čipovú kartu určuje tarifa alebo dopravca. Doba platnosti musí byť vyznačená na preukaze alebo v prípade čipovej karty sa musí dať zistiť po kontakte s elektronickou pokladňou.
5. Neplatnosť preukazu na zľavu určuje tarifa alebo dopravca.
6. Vek dieťaťa od 6 do 15 rokov je potrebné preukázať preukazom s fotografiou alebo čipovou kartou s fotografiou (ďalej „doklad na zľavu“).
7. Vek dieťaťa pre potreby podmienky poskytovania zľavy v PAD môže vodič autobusu, kontrolór alebo iná poverená osoba posúdiť aj z jeho výšky. Deti do výšky 150 cm sa v zásade pokladajú za deti splňujúce vek do 15 rokov. Deti nad výšku 150 cm musia svoj vek preukazovať podľa platného cenového výmeru dokladom na zľavu s fotografiou.

Čl. 18
Cestovné a batožinové lístky, základné podmienky a ich použitie

1. Potvrdenie o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok. Cestovný lístok musí obsahovať obchodné meno dopravcu, druh cestovného lístka, dátum a čas vydania, prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivú linku, úsek linky a pod.), výšku cestovného, sadzbu dane z pridanej hodnoty a výšku dane z pridanej hodnoty.
2. Podobné údaje musí obsahovať aj batožinový lístok.
3. Cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu spojom, pre ktorý mu ho vydal vodič, iný člen osádky autobusu alebo výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.
4. Cestujúci nesmie postúpiť cestovný a batožinový lístok inej osobe len čo nastúpil do vozidla alebo ak cestovný lístok znie na jeho meno. Na cestovný lístok pre jednotlivú cestu, zakúpený mimo vozidla, musí cestujúci nastúpiť do vozidla na spoj, pre ktorý bol vydaný.
5. Jednorazový cestovný lístok je neplatný:
   a) ak je poškodený a pošpinený tak, že z neho nie sú zrejmé potrebné údaje,
   b) ak cestujúci nedodržal podmienky určené pre jeho použitie.
6. Časový cestovný lístok je neplatný:
   a) ak bol vydaný na podklade nesprávnych údajov,
   b) ak jeho údaje boli neoprávnene menené,
   c) ak pre poškodenie alebo zašpinenie sa nedajú zistiť potrebné údaje,
   d) ak uplynula doba jeho platnosti,
   e) ak ho použila neoprávnená osoba.
7. Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s platným preukazom na zľavu cestovného.
8. Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok počas celej doby prepravy i v okamihu vystúpenia z vozidla. Ak cestujúci má platný cestovný lístok už pri nastúpení do vozidla, je povinný ho ihneď bez vyzvania predložiť k nahliadnutiu. Ak ide o zľavnený lístok je povinný predložiť zároveň preukaz na zľavu cestovného.
9. Ak cestujúci používa čipovú kartu alebo elektronickú peňaženku, je povinný sám urobiť úkony na zaobstaranie si lístka.
10. Cestujúci, ktorý v ceste pokračuje tým istým spojom na následnú zastávku, než do ktorej má platný cestovný lístok, je povinný si bez vyzvania zakúpiť cestovný lístok na ďalšiu cestu a to najneskôr pred odchodom spoja z tejto zastávky. Vo vozidlách alebo spojoch, kde je vylúčená preprava stojacich cestujúcich, vodič alebo ďalší člen osádky vozidla vydá cestovný lístok pre ďalšiu cestu len ak je voľné miesto na sedenie.
11. Cestovný lístok sa môže vydať len na prepravu do zastávky uvedenej v cestovnom poriadku použitého spoja príslušnej linky.
12. Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného alebo dovozného. Cestujúci je povinný pri preberaní cestovného lístka sa presvedčiť či nástupná a výstupná zastávka a zaplatené cestovné zodpovedajú údajom vyznačeným na cestovnom lístku. Na neskoršiu reklamáciu cestujúceho dopravca neberie ohľad.

Čl. 19
Kontrola cestovných lístkov

1. Cestujúci je povinný na vyzvanie vodiča alebo revízora kedykoľvek počas prepravy, alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť k nahliadnutiu cestovný lístok, batožinový lístok a preukaz na zľavu cestovného. Cestujúci, ktorý sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný v zmysle § 14 ods. 3 zákona NR SR č. 168/96 Z. z. v znení

neskorších predpisov zaplatiť cestovné z východzej do cieľovej zastávky a úhradu dvadsaťnásobku plného cestovného z východzej zastávky do miesta kontroly.

2. Ak vodič alebo revízor zistí, že cestujúci sa preukazuje neplatným cestovným lístkom alebo neplatným preukazom na zľavu cestovného, je povinný okrem uloženia úhrady podľa ods. 1 ich odobrať. Ak ide o menej závažný nedostatok časového cestovného lístka alebo preukazu na zľavu cestovného, vodič alebo revízor takýto cestovný lístok môže cestujúcemu ponechať, prípadne po preskúmaní nedostatku vrátiť a uložiť odstránenie nedostatku. Ak cestujúci odoprie alebo nemôže zaplatiť sumu podľa ods. 1, je povinný strpieť zistenie totožnosti privolaným príslušníkom Policajného zboru za účelom vymáhania cestovného a úhrady, ak sa pri kontrole odmietne preukázať osobnými údajmi.
3. Ak cestujúci odoprie alebo nemôže zaplatiť sumu podľa ods. 1, stráca právo na ďalšiu prepravu a môže sa na najbližšej zastávke k miestu kontroly z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie požadovaných súm nie je dotknutá povinnosť cestujúceho príslušnú sumu dopravcovi zaplatiť. Pri vymáhaní cestovného a úhrady sa táto uplatňuje iba za precestovaný úsek.
4. Revízor pri vykonávaní kontroly cestovných lístkov sa preukazuje cestujúcim kontrolným odznakom alebo kontrolným preukazom (napr.: príslušný pracovník úradu samosprávneho kraja poverený vykonaním odborného dozoru). Pokiaľ sa nimi revízor cestujúcemu nepreukáže, tento môže odoprieť preukázať sa cestovným lístkom a podrobiť sa kontrole. Povinnosť revízora preukázať sa má aj voči osádke vozidla.

Čl. 20
Postup osádky vozidla, dispečera a iných pri dopravnej nehode, požiari autobusu a náhleho ochorenia cestujúceho počas prepravy

1. Pokiaľ dôjde k dopravnej nehode vodič autobusu je povinný postarať sa (v medziach svojich schopností) aby možné následky nehody boli obmedzené na čo najnižšiu mieru a nemohlo dôjsť k prípadnému ďalšiemu ohrozeniu osôb.
   Vodič je povinný najmä:
   a) vykonávať vhodné opatrenia k zaisteniu bezpečnosti cestnej premávky na mieste nehody,
   b) poskytnúť podľa svojich schopností a možností prvú pomoc zraneným osobám a okamžite privolať zdravotnícku pomoc,
   c) vykonať naliehavé opatrenia pre zabezpečenie bezpečnosti a zdravia cestujúcich a ochrany ich batožín,
   d) oznámiť ihneď dopravnú nehodu najbližšej stanici policajného zboru a zodpovednému pracovníkovi dopravcu,
   e) zodpovedný pracovník dopravcu sa bezodkladne postará o náhradnú prepravu cestujúcich do cieľovej zastávky spoja, ako aj ich batožín a zariadi ďalšie opatrenia pre čo najrýchlejšie odstránenie následkov dopravnej nehody.
2. V prípade úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúceho je vodič autobusu povinný v medziach svojich schopností poskytnúť prvú pomoc a dopraviť ho do najbližšieho zdravotníckeho zariadenia na ošetrenie po trase vykonávanej linky.
3. Pokiaľ dôjde počas prepravy na autobusovej linke k mimoriadnej udalosti pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich alebo osádky autobusu (živelná pohroma) tak, že spoj sa po trase určenej cestovným poriadkom nedá vykonať, dopravca pokiaľ to prevádzkové pomery umožňujú, dopraví cestujúcich inou najbližšou trasou do ich cieľových zastávok. V prípade že v preprave na autobusovej linke sa dôsledkom mimoriadnej udalosti nedá pokračovať ani odklonením sa od trasy, cestujúci majú nárok sa bezplatne vrátiť späť do východiskovej zastávky spoja.

Čl. 21
Reklamácia a sťažnosť

1. Reklamácia slúži na uplatnenie práva na správnu cenu cestovného a dovozného. Sťažnosť slúži na vyjadrenie nesúhlasu so spôsobom vykonania dopravnej služby.
2. Práva, ktoré má cestujúci z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, inak zanikajú. To neplatí ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcim, alebo na veciach, ktoré mal pri sebe v čase dopravnej nehody. Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil. Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúcej vety na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného.
3. Reklamáciu je možné podať len písomne. Ak cestujúci uplatňuje právo ústnou reklamáciou, dopravca o nej vyhotoví zápisnicu. V reklamácii musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nároku.

4. Oprávnený musí uplatniť právo u dopravcu bez zbytočného odkladu najneskoršie do šiestich mesiacov:
   a) ak ide o odosielateľa autobusovej zásielky, odo dňa prevzatia zásielky na prepravu, a ak ide o prijímateľa odo dňa vydania zásielky,
   b) od udalosti zakladajúcej právo v ostatných prípadoch.
5. Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 3, dopravca ihneď vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu, nie kratšiu ako 8 dní. Ak sa reklamácia doplní v určenej lehote platí, že reklamácia sa riadne podala.
6. Sťažnosť môže cestujúci podať písomne aj ústne. Je potrebné popísať okolnosti, za akých došlo k predmetu sťažnosti, na ktorý sa sťažuje. Zároveň je potrebné dokladovať, že bol účastníkom prepravy (cestovný lístok)
7. O preverení anonymných sťažností a sťažnosti podpísaných nečitateľne rozhoduje dopravca.
8. Reklamácie sa uplatňujú na predajných miestach, sťažnosti vybavuje oddelenie kontroly kvality.

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Obsah tohto prepravného poriadku je súčasťou návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb voči cestujúcim odo dňa jeho zverejnenia a sprístupnenia.

Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.

Ak bude prepravný poriadok podstatne zmenený, alebo podstatne doplnený, dopravca je povinný zabezpečiť jeho zverejnenie a sprístupnenie v úplnom znení.

Tento prepravný poriadok nadobúda účinnosť 01.11.2009

PhDr. Jozef Kičura
generálny riaditeľ, v.r.